

Verslag informatiebijeenkomst Museum of Contemporary Art (MCA) gemeente Amsterdam Zuidas – Hartwig Art Foundation - 25 oktober 2021

Organisatie	Hans van Zijst, strategisch omgevingsmanager gemeente Amsterdam en voorzitter van deze bijeenkomst Simon de Kruyff, projectleider Hartwig Art Foundation Coen de Rijk, projectmanager gemeente Amsterdam Rem Koolhaas, architect OMA Samir Bantal, architect OMA
Datum	25-10-2021, 19:30 – 21:00 uur
Locatie	Oude rechtbank, Parnassusweg 220

VERSLAG INFORMATIEBIJeenKOMST

Welkom en programma

Hans van Zijst, strategisch omgevingsmanager van Zuidas, zit deze informatiebijeenkomst voor. Hij opent de bijeenkomst, heet alle deelnemers welkom en licht het doel en het programma van de bijeenkomst toe. Het doel van deze avond is om de bewoners die wonen in de buurt van de oude rechtbank te informeren over de status van de plannen van het toekomstige Museum of Contemporary Art. Er wordt nog volop gewerkt aan de plannen, maar er zal alvast een toelichting worden gegeven op de toekomstige indeling van het gebouw en de stand van ontwerp tot dusver. Daarnaast wordt er dieper ingegaan op het komende proces en de volgende informatiemomenten. Het programma begint met een presentatie vanuit de Hartwig Art Foundation. Eerst stelt de Hartwig Art Foundation zich voor. Daarna wordt door OMA de stedenbouwkundige ambities, de ontwerpzet en de uitgangspunten besproken. Tot slot komen het proces en de planning aan bod. Aan het einde van de presentatie krijgen de aanwezigen de gelegenheid om vragen te stellen en hun reactie te geven op de beoogde plannen. Het verslag van deze bijeenkomst wordt toegestuurd naar alle genodigden en gepubliceerd op de website van Zuidas.

Hans van Zijst geeft voor de presentatie het woord aan Simon de Kruyff.

Hartwig Art Foundation

Simon de Kruyff, projectleider bij de Hartwig Art Foundation licht toe wat de Hartwig Art Foundation wat het doel van de stichting voor ogen heeft met het museum en wat de oude rechtbank zo geschikt maakt als locatie. Meer informatie over de Hartwig Art Foundation (HAF) is terug te vinden op de website www.hartwigartfoundation.nl.

Simon de Kruyff licht toe dat de Hartwig Art Foundation er in overleg met de gemeente voor heeft gekozen de omwonenden als eerste kennis te laten maken met de plannen van het museum en dat zij verheugd is dat zij samen met OMA kunnen werken aan een ambitieus plan. Hij geeft daarna het woord aan Rem Koolhaas voor het vervolg van de presentatie.

Presentatie Ontwerp

Er wordt een toelichting gegeven op de opzet van het ontwerp, de relatie met het monument en alle diverse programmaonderdelen die onderdeel worden van het nieuwe gebouw. Diverse concept beelden van de nieuwe plannen worden getoond om zo een indruk te geven van hoe het gebouw er in grote lijnen uit gaat zien en welke functies het gaat krijgen. De uitdagingen van een dergelijk ontwerpproces worden benoemd en de complexiteit van een nieuw type gebruik in een deels monumentaal gebouw toegelicht. Tevens wordt aandacht besteed aan de openbare ruimte rondom het gebouw en hoe deze verandert door de nieuwe plannen. Tevens werd stil gestaan bij de bezonningstudie om te laten zien dat het aangepast volume van het plan nagenoeg geen impact heeft op de bezonning van de omliggende woningen.

Proces en planning

Het proces en de planning zijn verder toegelicht. Dit jaar wordt er gewerkt aan de aanvraag van zowel de omgevingsvergunning als de wijziging van het bestemmingsplan. In het eerste helft van 2022 volgt de ter inzagelegging en de besluitvorming. Nadat alle vergunningen rond zijn kan er pas een concreter beeld worden gegeven over de aanvang, omvang en tijdsduur van de werkzaamheden.

Vragen en reacties

Nadat de presentatie was afgerond konden onder voorzitterschap van Hans van Zijst buurtbewoners reageren op de plannen en vragen stellen. De vragen worden beantwoord door de Hartwig Art Foundation en de gemeente Amsterdam. Hieronder volgen de vragen en antwoorden.

- **Vraag omwonende:** *“Zijn er leden van commissie 3 (commissie ruimtelijke kwaliteit) aanwezig? Woensdag wordt een tweede versie van het plan besproken bij welstand. Het is druk met fietsers vanaf de scholen op de Fred. Roeskestraat,*

de Parnassusweg en in de fietstunnel. Waarom komt de ingang aan de zijde waar het druk is door fietsers? Waarom komt de entree niet aan een andere zijde?"

- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** De entree wordt niet over het fietspad geplaatst. Ook de fietstunnel blijft intact. We houden ons aan de rooilijn van het huidige gebouw. De ingang van het nieuwe museum is bewust aan de zijde van de Parnassusweg gelegd om overlast te voorkomen en het nieuwe museum open te stellen naar de stad. Er zal een brede 'rode loper' worden ontworpen naar de entree van het museum. Belangrijk om daarbij op te merken is dat de toegang niet op de kopse kant van het entreevolume zal komen (direct richting fietspad), maar zal worden betreden vanaf de zijkanten waar meer ruimte is. Wij willen de entree niet aan een andere zijde van het gebouw situeren, omdat daar omwonenden wonen en we daar niet meer verkeer willen veroorzaken

- **Vraag omwonende:** *"Hoeveel mensen/gebruikers worden per dag verwacht?"*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** het gebouw is een nieuw cultureel instituut dat naast een museum ook diverse andere functies bevat, zoals een museumrestaurant, werkruimtes, verblijfsruimtes en kantoren. Hierdoor is het lastig is om het aantal gebruikers in te schatten. In de huidige doorberekeningen wordt uitgegaan van 100.000 gebruikers per jaar; dit zijn gemiddeld 250/300 mensen per dag. Om het autoverkeer te beperken, komt er geen inpandige parkeergarage. Door de nabijheid van het ov-knooppunt Station Zuid wordt reizen per openbaar vervoer gestimuleerd. Er komen inpandige fietsparkeerplekken, ook met voorzieningen om bijvoorbeeld elektrische bakfietsen te kunnen stallen. Mochten bezoekers toch met de auto willen komen, dan zijn er in de nabije omgeving voldoende parkeergarages. Wij zijn daarnaast nog in gesprek met de gemeente over mogelijke drop-off en kiss en ride plekken aan de Parnassusweg.

- **Vraag omwonende:** *"Wij hebben veel last van busjes, onderhoudsmonteurs, glazenwassers etc. in de Irenebuurt. Hier moet meer aandacht aan besteed worden. Hoe en waar komen de busjes? Monteurs, pakketjes etc. Voor de nieuwe rechtbank rijden deze door de Fred. Roeskestraat, hoe wordt het nu gedaan? Goed om dit te bespreken met NACH omdat gehechte vervoer ook via zuidzijde gaat."*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** Het gebouw heeft een kantoorfunctie gehad waarbij ook busjes, onderhoudsmonteur, glazenwassers etc. het gebouw bezochten. Het verschil in toe- en afname in mobiliteit wordt onderzocht. Er komt een speciale laad- en losstrook aan de zuidzijde te bereiken vanaf het viaduct van de Parnassusweg tussen NACH en het museum in. Laden en lossen kan zowel in- als uitpandig aan die zijde. Waardevolle kunst krijgt een inpandige laad en los mogelijkheid.

- **Antwoord gemeente:** De gemeente ontwerpt de openbare ruimte. Logistiek is onderdeel van het plan. Het vervoer van en naar NACH wordt meegenomen.
- **Opmerking omwonende:** *“De fietsersbond onderzoekt fietsersstromen. Een parkeergarage voor fietsers vinden wij positief. In samenwerking met de fietsersbond zou bekeken moeten worden of de capaciteit voldoende is. De bouw zal overlast veroorzaken voor fietsers die noord-zuid fietsen, vooral omdat min of meer tegelijkertijd de verbouwing van de Amerikaanse School plaatsvindt. Wij willen graag meegeven om op tijd na te denken over de fietsenstromen. “*
- **Antwoord gemeente:** Bij de bouw van de nieuwe rechtbank is er ook rekening gehouden met de veiligheid van fietsstromen.
- **Vraag omwonende:** *“Fietsenstallingen bij veel gebouwen en stations staan leeg terwijl de fietsen voor de ingang worden gezet. Er wordt niet gehandhaafd. Als bezoekers naar het museum of de horeca komen, zetten ze de fietsen niet in de stalling maar voor de deur. Hoe lossen jullie dit op? “*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** De entree van de stalling ligt aan de zijde van het knooppunt van de belangrijkste fietsroutes. Dit is zo dicht mogelijk bij de hoofdentree. Er wordt een hellingbaan naar de ondergrondse stalling gerealiseerd i.p.v. de gebruikelijke fietstrappen. Daarnaast is er ook de mogelijkheid vanuit de fietsenstalling direct het gebouw in te gaan. Zo wordt het de bezoeker zo gemakkelijk mogelijk gemaakt om gebruik te maken van de ondergrondse stalling, zodat overlast van geparkeerde fietsers in de openbare ruimte wordt tegengegaan. Het is een aandachtspunt hoe dit gehandhaafd wordt.
- **Vraag omwonende:** *“Compliment aan de architecten. Het plan is proportioneel naar huidige architectuur. Worden de gevels aan de Fred. Roeskestraat transparant? Hoe wordt er rekening gehouden met privacy voor omwonenden?”*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** Er is rekening gehouden met inzicht van burens. De bijna overal transparante gevel kan geopend en gesloten worden en is oost-west georiënteerd. Aan de Noordzijde, de gevel naar de buurt toe, is er een raam, maar dat geeft alleen zicht op het noodtrappenhuis (blauwe trap). Deze trap is een noodtrap en is een soort buffer tussen het museum en de omgeving. Daarnaast staan er bomen voor een deel van de ramen.
- **Vraag omwonende:** *“Worden de verblijfruimtes voor artists in resident incidenteel of wonen?”*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** Kunstenaar kunnen in het gebouw tijdelijk verblijven en werken. Het wordt geen woonruimte. Er is ruimte voor maximaal 30 units tegelijkertijd. Het zijn verblijfruimtes binnen het gebouw. Kunstenaars

kunnen daarvoor bijvoorbeeld een paar weken tot maximaal een jaar aan een kunstproject werken.

- **Vraag omwonende:** *“In de presentatie van soortgelijke plannen is er meer aandacht voor groen. Voor het vervolg zou ik het op prijs stellen dat dit concreter wordt. Het oogt nu sympathiek maar hoe gaat dit concreet uitwerken? Wat gaat het voor ons doen om er te lopen/wonen/kijken?”*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** Landschapsarchitecten zijn onderdeel van het team. Er wordt geprobeerd zoveel mogelijk groen te behouden en te versterken.

- **Vraag omwonende:** *“Wat gebeurt er op het terrein naast het gebouw van de oude Rechtbank? Er zijn grote zorgen over het plan van kavel C2/C3 (voormalige tijdelijke rechtbank. Heeft die ontwikkeling effect op deze plannen? Gaat dit bestemmingsplan alleen over dit gebouw?”*
- **Antwoord gemeente:** Als een ontwikkelaar de plannen voor kavel C2/C3 maakt zal het bestemmingsplan ook aangepast moeten worden en te zijner tijd heeft de buurt hierbij ook inspraakmogelijkheden. Het vanavond besproken bestemmingsplan gaat alleen over de C1 kavel (oude rechtbank). Er komt te zijner tijd ook een bestemmingsplan voor de C2/C3 kavel.

- **Vraag omwonende:** *“Is het restaurant alleen voor museumbezoekers tijdens openingstijden of is deze ook s ’avonds geopend?”*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** Het restaurant is onderdeel van het museum, maar kan ook, bijvoorbeeld ’s avonds, door andere bezoekers worden gebruikt.

- **Vraag omwonende:** *“Op zondag is het gratis parkeren in de wijk naast het museum. Wat wordt het effect op de parkeerdruk voor omwonenden?”*
- **Antwoord gemeente:** Het mobiliteitsvraagstuk wordt momenteel onderzocht en dit punt wordt meegenomen in het onderzoek.

- **Vraag omwonende:** *“Er is al een kelder, maar er komt nog extra omkeldering. Is het bekend dat er al een groot waterprobleem is in het gebied. Er was daarom ooit het idee om een gracht te maken om met overtollig regenwater om te gaan. Wat wordt er bedacht hoe om te gaan met water?”*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** Voor het nieuwe pand moet de kelder verdiept worden. De huidige kelder is maar 2,5 meter diep en deze wordt een meter dieper. We blijven echter boven de waterlijn. Maatregelen worden zoveel mogelijk onder de grond getroffen. Er lopen onderzoeken van het effect van de verdiepende kelder. We zullen grondwaterneutraal verdiepen. Een deel

van het water wordt ondergronds opgevangen en een deel wordt creatief in het groen opgevangen.

- **Vraag omwonende:** *“Hoe hoog wordt het nieuwe gebouw?”*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** Het huidige gebouw wordt met 5,5 meter verhoogd waardoor het hele gebouw ongeveer 38 meter hoog wordt

- **Vraag omwonende:** *“Ik woon in de Warnersblokken en in de periode van december tot midden januari hebben wij geen zon. De zonnepanelen op het dak van het nieuwe museum komen dan ook in de schaduw. Duurzaamheid zou serieus genomen moeten worden.”*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** Wij houden rekening met periodes dat er geen direct zonlicht valt op de voorgenomen zonnepanelen. Daarnaast werken zonnepanelen ook met daglicht i.p.v. alleen direct zonlicht.

- **Vraag omwonende:** *“Ik woon in de Warnersblokken. Als in de NACH het licht aan wordt gelaten s ‘avonds, heb ik veel licht in mijn woonkamer. Ik zit er niet op te wachten dat ik nog meer lichtoverlast krijg.”*
- **Antwoord HAF:** Het gebruik van licht krijgt de juiste aandacht. Daarnaast wordt er ook glas toegepast dat zowel transparant als niet transparant kan zijn zodat lichtoverlast voor de buurt beperkt kan worden.

- **Vraag omwonende:** *“Ik begrijp dat het bestemmingsplan en bouwplan samen ter inzage gaan, klopt dit? “*
- **Antwoord gemeente:** Het bestemmingsplan en bouwplan hebben een gezamenlijke zienswijze procedure. Na het gemeenteraadbesluit gaat de beroepsprocedure periode in.

- **Vraag omwonende:** *“Auto’s rijden over het fietspad aan de Parnassusweg, wordt hier rekening meer gehouden?”*
- **Antwoord Gemeente:** Dat is niet de bedoeling, het wordt genoteerd en meegenomen in verdere ontwikkeling van de plannen.

- **Vraag omwonende:** *“Ik vind het nieuwe museum een briljant plan. Is er rekening gehouden met aanrij-routes van hulpdiensten? Moet t.z.t. voor de brandweer nog groen worden weggehaald?”*
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** Er zijn meerdere gesprekken gevoerd met de brandweer en ambulancediensten en hun wensen zijn meegenomen in de huidige plannen. We houden er rekening mee dit zo optimaal mogelijk te plannen om zoveel mogelijk groen te behouden.

- **Vraag omwonende:** *“Hoe gaan jullie om met de relatie met de buurt? Wordt er met regelmaat gesproken met de buurt? Kunnen we een wandeling door het gebied maken om onze zorgen te delen?”*
- **Antwoord gemeente:** Er zijn regelmatig vergaderingen met het bestuur van de Prinses Irene buurt. Dit is een besloten avond om met het bestuur te spreken. Hier zijn geen omwonenden bij.
- **Antwoord Hartwig Art Foundation:** Wij staan ervoor open om periodiek in gesprek te gaan. Daar zullen we samen een geschikte vorm voor moeten gaan vinden. Sowieso is ons voornemen om u nogmaals de plannen te presenteren in een soortgelijke setting als deze meer definitief zijn rondom de periode van de ter inzagelegging. Naar verwachting zal dit in januari 2022 plaatsvinden.

Afsluiting

Hans van Zijst benoemt dat het voor de gemeente Amsterdam en de Hartwig Art Foundation goed is om te horen wat er speelt bij omwonenden en belanghebbenden. Zowel het verslag als de presentatie wordt naar alle deelnemers gestuurd en samen met een kort artikel op de website van Zuidas geplaatst. Voor overige vragen kunnen omwonenden en belanghebbenden contact opnemen met het Amsterdam Zuidas Informatiecentrum, via contact@zuidas.nl of 0800-5065, met de vermelding dat de vraag over de oude rechtbank gaat of dat deze bestemd is voor Coen de Rijk. Hans van Zijst bedankt alle deelnemers voor hun deelname en sluit de informatiebijeenkomst af.